

Наставно-уметничко-научном већу Факултета
музичке уметности у Београду и
Сенату Универзитета уметности у Београду

Извештај Комисије за оцену и одбрану докторског уметничког пројекта

**Енике Герег под насловом: Барток као редактор
Бахових, Моцартових, Бетовенових, Шубертових и
сопствених дела**

Чланови Комисије за оцену и одбрану докторског уметничког пројекта Енике Герег (Нинослав Живковић, редовни професор и кандидаткињин ментор, Марија Ђукић, редовни професор, Лидија Станковић, редовни професор, др ум. Ненад Радић, ванредни професор и Никола Рацков, редовни професор у пензији) пажљиво су одслушали извођачки и проучили писани део кандидаткињиног докторског уметничког пројекта (под насловом "Барток као редактор Бахових, Моцартових, Бетовенових, Шубертових и сопствених дела") те, на основу заједничког, детаљног и свеобухватног увида у његов садржај, подносе Наставно-уметничко-научном већу Факултета музичке уметности у Београду и Сенату Универзитета уметности у Београду следећи:

ИЗВЕШТАЈ:

Уводно образложење

Енике Герег пријавила је 2. октобра 2014. године тему докторског уметничког пројекта под називом: “Барток као редактор Бахових, Моцартових, Бетовенових, Шубертових и сопствених дела “.

На основу предлога Катедре за Клавир Веће Факултета на седници од 3. октобра 2014. године донело је одлуку о именовану Комисије за оцену предлога докторског уметничког пројекта у саставу: мр Нинослав Живковић, редовни професор, мр Лидија Станковић, редовни професор, Никола Рацков, редовни професор у пензији.

Веће Факултета на седници од 16. јануара 2015. године донело је одлуку о усвајању Извештаја Комисије за оцену предлога докторског уметничког пројекта.

Одлуком Сената Универзитета уметности од 26. фебруара 2015. године одобрен је рад на изради докторског уметничког пројекта и именован мр Нинослав Живковић, редовни професор за ментора на изради докторског уметничког пројекта.

На основу обавештења ментора и предлога Катедре за клавир, Веће Факултета на седници од 5. јула 2016. године донело је одлуку о именовану Комисије за оцену и одбрану докторског уметничког пројекта у саставу: мр Нинослав Живковић, редовни професор, ментор, др ум. Ненад Радић, ванредни професор, мр Марија Ђукић, редовни професор, мр Лидија Станковић, редовни професор, Никола Рацков, редовни професор у пензији.

Кандидаткињина биографија

Енике Герег (Görög Enikő) рођена је у Суботици, 1987. године.

Основно и средње музичко школовање завршила је у суботичкој музичкој школи, у класи проф. Емеке Шоти Собоња (Sóti Szobonya Emőke), 2005 године.

Основне академске студије је завршила на Факултету музичке уметности, у Београду, у класи проф. Нинослава Живковића, 2009 године.

Тренутно је на завршној години докторских студија, на Факултету музичке уметности у Београду, у класи проф. Нинослава Живковића.

Учествовала је и освајала награде на бројним пијанистичким такмичењима:

- у Нишу ("*Такмичење младих пијаниста*", 1998. год. – I награда),

- Шапцу ("*Фестивал младих пијаниста*", 2001. - 2003. год. – I награда),

- Београду ("*Епта*", 2005. год. – II награда, 2008. год. I награда, "*Даворин Јенко*", 2008. год. – I награда, "*Вучковић*", 2009. год. – I награда, "*Jeunesses musicales*" – троетапно такмичење Музичке омладине, 2009. год. – III награда, и награда за најбоље извођење обавезне композиције – Исидора Жебељан: „Il Circo“),

- Паризу ("*Николај Рубинштајн*", 1997. год. – I награда),

- Торину ("*Међународно такмичење младих пијаниста*", 1999. год. – I награда),

- Копенхагену ("*Међународно такмичење младих музичара*", 2000. год. – I награда)

- САД, Радфорд Виргинија ("*Bartók, Prokofieff, Kabalewsky piano competition*", 2001. год. – II награда)

- Сегедину ("*Бартоково такмичење*", 2010. год. – II награда),

- Монтереју, Мексику ("*Parnassós*" међународно клавирско такмичење, 2012. год. – полуфиналиста)

Као најуспешнији студент, школске године 2008-2009, добитница је награде „Емил Хајек“.

Школске године 2009-2010, студент генерације.

Свирала је бројне реситале:

- у Србији (у Сенти, Бачкој Тополи, Мађарској Кањижи, Кикинди, Новом Кнежевцу, Сомбору, Суботици, Новом Саду, Нишу, Београду), Словачкој (у Дунајској Стреди), Мађарској (у Кишкунхалашу, Сегедину, Сомбатхеју, Будимпешти), Аустрији (у Рајхенау ан дер Ракс), Румунији (у Нађсентмиклошу, Букурешти), Француској (у Екс ан Провансу), Италији (у Риму и у Лаквили), Грчкој (у Поросу), Данској (у Копенхагену) и Сједињеним америчким државама (у Пунта Горди – Флорида и у Кливленду – Охајо).

Наступала је и као солиста са суботичком филхармонијом, камерним оркестром "Simfonietta" из Будимпеште, симфонијским оркестрима „РТС“ и „Camerata Serbica“ и са Сегединском филхармонијом.

Похађала је бројне курсеве:

- Мирославе Лили Петровић, Рите Кинке, Нинослава Живковића, Лидије Станковић, Лидије Бизјак, Арба Валдме - Србија

- Марте Гујаш (Gulyás Márta), Јене Јанда (Jandó Jenő), Имреа Романа (Rohmann Imre), Шандора Фалваиа (Falvai Sándor) - Мађарска

Жака Рувијеа (Jacques Ruvier) - Француска

Готлиба Валиша (Gottlieb Wallish) - Немачка

Луиса Фернанда Переза (Luis Fernando Pérez) - Шпанија

Ерика Тавашјерне (Eric Tawaststjerna) - Финска

Јувала Адмонија (Yuval Admony) - Израел

Јурија Богданова, Игор Петрина - Русија

Ракеле Болдорини (Raquel Boldorini) - Уругвај

Снимала је за домаће и иностране телевизијске куће:

- Панон ТВ (Суботица),
- РТС (Београд)
- МТВ1 (Будимпешта)
- Дуна ТВ (Будимпешта).

Редовно наступа у клавирском дуу са својом сестром, Ноеми Герег (Noémi Görög). Освајале су награде на такмичењима:

- у Београду ("*Републичко такмичење*" 2000 год. – I, специјална награда, интернационално такмичење "*Петар Коњовић*" 2001. год. – III награда и отворено такмичење "*Даворин Јенко*" 2008. год. – I награда),
- Торину ("*Међународно такмичење младих пијаниста*", 1999. год. – I, специјална награда)
- Риму ("*Интернационално такмичење младих пијаниста*", 2002. год. – III награда).
- Ослу ("*Григово такмичење*", 2010. год. – III награда, и специјална награда за извођење Бартокове композиције: 7 комада из Микрокосмоса).

Сарађивале су, неколико пута, са Београдским перкусионистима.

Анализа докторског уметничког пројекта

Извођачки део (реситал)

Кандидаткиња је за извођачки део свог докторског уметничког пројекта одабрала занимљив, пијанистички захтеван програм - Бахов Прелудијум и фугу у фис-молу, из друге свеске Добро темперованог клавира, Моцартову Сонату у Еф-дуру, К. В. 332, Бетовенову Сонату у Ес-дуру, оп. 27 бр. 1, Шубертова Два скерца, у

Бе-дуру и Дес-дуру и Бартокову свиту "На Отвореном" - и извела га на импресиивно високом професионалном нивоу, меморијски поуздано и технички беспрекорно.

Бахов Прелудијум и фугу одсвирала је полифоно прегледно, у логично изабраним темпима. Моцартова Соната протекла је сва у "италијанској" распеваности (први став), повишеном сентименту (други став) и оперском хумору (финале), Бетовенова Соната је била минуциозно фактурално осмишљена (подједнако на микро и макро-плану), диригентски беспрекорна, изражајно моћно саопштена, у широком емотивном дијапазону, Шубертова скерца су била изведена нежно, деликатно, рафинираним звуком, са обиљем изненађујуће свежих, оригиналних карактеризација, а Бартокова Свита је читава (а посебно још својим четвртим и петим ставом - "Ноћном музиком" и "Потером") изазивала аутентично слушачко дивљење.

Писани део (писани рад)

Рад који је Енике Герег сачинила у оквиру писаног дела свог докторског уметничког пројекта састоји се из Увода, пет поглавља, закључка и списка коришћене литературе.

У Уводу је (у складу са самим насловом пројекта) укратко објашњен кандидаткињин истрживачки фокус на педагошко-редакторски аспект Бартокове комплексне музичке личности.

Прво поглавље се бави занимљивим, карактеристичним моментима из његове биографије и анализом многостраних активности његових јарких музичких "подличности" - пијанисте, композитора, педагога и редактора. Садржи изобилје релевантних података, што указује на велику пажњу и стрпљење које

је кандидаткиња уложила у изучавање обимне одабране литературе.

Друго поглавље је посвећено Бартоковом односу према Баховој полифонији. У њему кандидаткиња наводи и анализира бројне Бартокове графичке и вербалне редакторске ознаке у оригиналном тексту, те тумачи њихов смисао и значај - кроз призму његове легендарне инструктивне педантерије обојене јарким, дубоким талентом за поимање музичког садржаја.

У трећем поглављу кандидаткиња пише о специфичностима Бартоковог естетског и редакторског односа према класицизму (у Моцартовим и Бетовеновим клавирским сонатама) и његовој оригиналности у третирању музичких изражајних средстава - темпа, динамике, агогике, артикулације и акцентуације, као и педала - инструменталног изражајног средства.

У четвртом поглављу детаљно је анализирана Бартокова редакција Шубертова Два скерца (у Бе-дуру и у Дес-дуру) - посебно Бартоков готово акрибичан став према вербалном записивању његових динамичких, агогичких, акцентних, артикулационих, темповских и карактерних ознака.

Пето поглавље доноси анализу еволуционог аспекта Бартокове музичке нотације сагледане двојачко: у светлу актуелних нотационих потреба музике двадесетог века и у светлу Бартокове личне еволуције на овом плану - од редакторске акрибије ка редакторској умерености и релативној неутралности.

У закључку су подвучене Бартокова изузетна редакторска храброст и оригиналност као и висок степен употребљивости његових редакторских принципа у савременој настави клавира.

Оцена остварених резултата

Енике Герег се приказаним квалитетом рада на свом докторском уметничком пројекту сврстала у најелитнију групу студената кандидата за добијање звања доктора уметности.

У извођачком делу свог пројекта, кроз индивидуално снажно обојен, скоро једноипочасовни извођачки чин, креативно је приказала огромно професионално знање и искуство и још једном се потврдила као високо интегрисана уметничка личност, оштро профилираних и адекватно реализованих извођачких концепција.

Комисију је посебно импресионирао њено маестрално извођење Бартокове свите које би, јамачно, подигло температуру и изазвало ватрен талас одобравања чак и у начувенијим светским концертним дворанама.

У писаном делу свог докторског уметничког пројекта испољила је висок ступањ педантерије и аналитичности које су јој омогућиле да обрађивану материју зналачки прикаже из многобројних углова посматрања - што, разуме се, јако препоручује овај текст будућим истраживачима једнаког или сродног тематског интересовања.

Критички осврт референта

Посматрано са изразито критички обојене тачке гледишта, молго би се рећи да је кандидаткиња Бахов Прелудијум и фугу, највероватније ношена готово неизбежним подијумским узбуђењем карактеристичним за почетак реситала, извела у једва приметној афективној недоумици која јој није дозволила да сасвим

испуни огромни простор изражајне убедљивости који ово раскошно дело нуди извођачу.

Чланица Комисије имала је опрезну примедбу на, према њеном мишљењу, претерани романтични замах и њему одговарајући звук којим је кандидаткиња извела Моцартову Сонату, но ментор сматра да је, упркос чињеници да у овим речима има извесне истине, извођачка концепција овог дела суверено остала у границама класичарске естетике.

Писаном делу кандидаткињиног докторског уметничког пројекта тешко да се може ишта замерити, било на концепцијском, било на реализационом плану.

Ипак, истини за вољу, тешко би се могла оспорити тврдња да би нешто већа доза исказаног истраживачког жара, извесно, допринела убедљивости овог, иначе, довољно обимног, прегледног, информативног и занимљивог текста.

Закључак са образложењем доприноса кандидаткињиног докторског уметничког пројекта уметности

Докторски уметнички пројект Ехике Герег сматрамо у целости изванредно успешним, посебно његов извођачки део - целовечерњи реситал са делима Баха, Моцарта, Бетовена, Шуберта и Бартока.

Уметнички набој испољен на овом, мерено најстрожим стандардима, првокласном концертном наступу, још једном је потврдио већ доста раширено најпозитивније могуће мишљење о ретко узбудљивој извођачкој харизми ове дивне младе уметнице.

Сасвим је извесно да је овај дубоки, слојевити духовно-емотивни чин већ заузео важно место у сећању оних који су имали задовољство да му присуствују.

Нити најмање није смела прогноза да ће Енике Герег, у многим извођачким годинама које јој предстоје, успешно чувати рано освојени ексклузивни статус пијанисткиње коју концертна публика увек жели изнова да слуша.

Писани део њеног докторског уметничког пројекта ће, несумњиво, онима који се у нас буду бавили писањем о сличној тематици, итекако користити, пре свега као високо информативна литература.

Испољена ширина музичког знања и дубина разумевања сложене материје којом се овај део пројекта бави његов је неприкосновени заштитни знак, а педантерија и професионална одговорност с којом је реализован читаоцу аутентично импонују.

Чланови Комисије за оцену и одбрану докторског уметничког пројекта Енике Герег су, на основу свих његових бројних поменутих квалитета, неподељеног мишљења да је она испунила све потребне услове за приступање завршном чину усмене одбране, те је најсрдачније препоручују факултетској администрацији за заказивање најповољнијег термина за његово одржавање.

Потписи чланова Комисије

Нинослав Живковић, ред. проф, ментор

Марија Ђукић, ред. проф.

Лидија Станковић, ред. проф.

др ум. Ненад Радић, ванр. проф.

Никола Рацков, ред. проф. у пензији